

SKANSKA

Samrådsunderlag

Avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd till fortsatt
täktverksamhet m.m. inom fastigheterna Stora Viken 2:1 och
Skårdal 48:8 i Ale kommun

Oskar Karlsson, Anna Persson

2024-10-10

Samrådsunderlag

Avgränsningssamråd inför ansökan om tillstånd till fortsatt
täktverksamhet inom fastigheterna Stora Viken 2:1 och Skårdal 48:8
i Ale kommun

BOLAG

Skanska Industrial Solutions AB

PROJEKT

Ale bergtäkt

KONTAKTPERSON

Kontaktperson	Oskar Karlsson
Postadress	Skanska Industrial Solutions AB Marknadsfunktionen att. Oskar Karlsson Kämpevägen 32 553 02 Jönköping
E-post	oskar.karlsson@skanska.se
Telefon	010-449 83 02

Kontaktperson	Anna Persson
Postadress	Skanska Industrial Solutions AB Marknadsfunktionen att. Anna Persson Johan på Gårdas gata 5 405 18 Göteborg
E-post	anna.a.persson@skanska.se
Telefon	010-449 69 39

1	INLEDNING	4
1.1	SAKEN OCH SAMRÅDETS OMFATTNING.....	4
1.2	NUVARANDE TILLSTÅND OCH ÖVRIGA BESLUT.....	5
1.3	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	5
1.4	LOKALISERING	6
2	VERKSAMHETSBESKRIVNING	6
2.1	OMFATTNING OCH UTFORMNING.....	6
2.2	VERKSAMHETEN I TÄKTEN.....	8
2.3	MASKINPARK	11
2.4	KEMIKALIE- OCH AVFALLSHANTERING	12
2.5	ARBETSTIDER	12
2.6	BYGGNADER	12
2.7	TRANSPORTER.....	12
2.8	EFTERBEHANDLING	13
3	OMRÅDESBESKRIVNING.....	14
3.1	PLANFÖRHÅLLANDEN.....	14
3.2	GEOLOGI	14
3.3	NATUR- OCH KULTURMILJÖ SAMT FRILUFTSLIV	14
3.4	BOSTADSBEBYGGELSE	15
3.5	VATTENSKYDDSSOMRÅDE.....	15
4	FÖRUTSEDD MILJÖPÅVERKAN	17
4.1	BULLER	17
4.2	VIBRATIONER OCH LUFTSTÖTVÅG.....	17
4.3	UTSLÄPP TILL LUFT.....	19
4.4	UTSLÄPP TILL MARK OCH VATTEN	19
4.5	TRANSPORTER.....	20
4.6	MILJÖEFFEKTER TILL FÖLJD AV YTTRE HÄNDELSER.....	21
4.7	BEDÖMNING I FRÅGAN OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	21
5	SAMRÅDS- OCH PRÖVNINGSPROCESSEN	22
5.1	ALLMÄN INFORMATION.....	22
5.2	SAMRÅDETS OMFATTNING.....	23

1 Inledning

Skanskas kärnverksamhet i Sverige består av att utveckla, bygga och underhålla den fysiska miljön. Verksamheten är uppdelad i fyra delar vilka innefattar bygg- och anläggningsverksamhet, bostadsutveckling, kommersiell fastighetsutveckling och infrastrukturutveckling. Skanska har ett stort antal täktverksamheter samt asfalt- och betonganläggningar i Sverige. Bolaget är en av landets största leverantör av bergmaterial och ambitionen är att alltid leverera rätt kvalitet av produkter till förmånliga priser. Råvaran kommer oftast från bolagets egna täkter, men en betydande del utgörs också av återvunnet överskottsmaterial som exempelvis entreprenadberg och asfalt. De produkter som säljs används bland annat till produktion inom asfalt- och betongindustrin samt väg- och anläggningsarbeten.

1.1 Saken och samrådets omfattning

Skanska Industrial Solutions AB ("**Skanska**") har för avsikt att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad täktverksamhet enligt 9 kap. 6 § miljöbalken avseende Ale bergtäkt. Tillståndsansökan kommer, utöver själva bergtäktsverksamheten, även inkludera verksamheter i form av sortering och krossning av berg, tillverkning av asfalt samt mottagning och återvinning av asfalt, s.k. returafalt, återvinning av avfall för anläggningsändamål samt mottagning och bearbetning av s.k. entreprenadberg. För att öka användningsgraden av det avfall som tas emot för anläggningsändamål och efterbehandling kan viss krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning behöva ske av avfallet i syfte att främja återvinning och utsortering av större fraktioner. En förlängning av Skanskas täktverksamhet i Ale har skett i dialog med fastighetsägaren, Ale kommun.

Skanska kommer att ansöka om s.k. verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § miljöbalken för de verksamheter som omfattas av tillståndsansökan.

Området vid Ale bergtäkt planeras på sikt att planläggas av fastighetsägaren Ale kommun som framtida verksamhetsområde. Efterbehandling av täkten sker idag successivt för att i ordningsställa marken för framtida verksamheter.

Nuvarande täktillstånd medger ett maximalt årligt uttag av upp till 1 miljon ton per år. Uttaget styrs av efterfrågan på marknaden och har de senaste åren uppgått till mellan ca 400 000–600 000 ton per år, vilket medför att hela bergvolymen inte kommer hinnas brytas ut innan det nuvarande tillståndet löper ut och att det finns kvarvarande material berg inom det nuvarande brytningsområdet.

Skanska har genomfört en volymberäkning av den kvarvarande mängden berg inom det nu tillståndsgivna brytningsområdet på fastigheterna Skårdal 48:8, samt Stora Viken 2:1. Enligt Skanskas beräkningar uppgår den kvarvarande mängden berg till ca 4,7 miljoner ton (ca 1,8 miljoner m³). Vid nuvarande, men även vid maximalt tillåten, utvinningstakt räcker således inte den kvarvarande tillståndstiden till för att fullt ut utvinna den kvarvarande bergvolymen.

Det nya tillståndet söks således mot bakgrund av Skanskas volymberäkningar och görs i syfte dels att möjliggöra en fullständig utvinning av den tillgängliga bergråvaran inom befintligt brytområde, dels för att erhålla en jämn marknivå inom ett sammanhängande framtida verksamhetsområde.

Det finns också en hög kontinuerlig efterfrågan på bergmaterialprodukter till bostads- och

infrastrukturbyggande i Göteborgsregionen. Bergtäkten i Ale har en god och strategisk lokalisering för att försörja regionen med bergmaterialprodukter.

Det ansökta tillståndet innebär, i jämförelse med den nuvarande verksamheten, ingen utökning av verksamhets- eller brytningsområdet. I stället innebär det nu ansökta tillståndet en minskning av verksamhetsområdet i söder. Det nu sökta tillståndet medför Inte heller någon ändring av produktionsmetoder samt totala och årliga brytningsmängder eller brytningsnivå.

1.2 Nuvarande tillstånd och övriga beslut

Den aktuella täktverksamheten i Ale är etablerad på platsen sedan en lång tid tillbaka. Skanska har i dagsläget tillstånd till täktverksamhet¹. Tillståndet medger en årlig produktion på högst 1 miljon ton. Tillståndet gäller till och med den 1 januari 2027. Kopplat till den bergtäktsverksamhet som omfattas av tillståndet har Skanska mottagit beslut av temporär karaktär, exempelvis tillfälliga justeringar av arbets- och transporttider². Skanska har även mottagit beslut om användning av avfall för efterbehandlingsändamål³.

Utöver bergtäktsverksamheten ovan bedriver Skanska även annan verksamhet vid Ale. Skanska bedriver betongtillverkning⁴, deponi för inert avfall⁵, samt verksamhet i form av lagring och bearbetning av avfall för anläggningsändamål⁶. Sydväst om den aktuella täktverksamheten har Skanska även fått beslut om att anlägga en yta för återvinning av icke-farligt avfall⁷. Dessa verksamheter är belägna utanför den nu sökta verksamhets- och brytningsområdet, har inget samband och är oberoende av den aktuella täktverksamheten. Dessa verksamheter omfattas eller påverkas därför inte av föreliggande tillståndsansökan.

1.2.1 Övrigt

I området driver även Svevia samt Thomas Betong viss verksamhet i form av asfalthantering, respektive betongtillverkning. Dessa verksamheter bedrivs enligt separata beslut.

1.3 Administrativa uppgifter

Sökande	Skanska Industrial Solutions AB 112 74 Stockholm
Organisations nummer	556793-1638
Verksamhetskod*1 Huvudverksamhet	10.11 (B)
Sevesoverksamhet	Lägre kravnivå
Projektchef	Johan Olander
Produktionschef tillverkning	Erik Hallenbo
Kontaktperson samråd och ansökan	Oskar Karlsson, Anna Persson
Fastigheter som berörs av det ansökta tillståndet	Stora Viken 2:1 & Skårdal 48:8
Fastighetsägare	Stora Viken 2:1: Ale kommun

¹ Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län, beslut den 8 februari 2013, dnr 551-29285-2011

² Se t.ex. Ale kommun, beslut den 10 augusti 2022, dnr MIL.2022.753

³ Ale kommun, beslut den 16 januari 2018, dnr MIL.2017.1346 & 21 september 2023, dnr MIL.2023.711

⁴ Ale kommun, beslut den 17 november 2015, dnr 500812/15

⁵ Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län, beslut den 29 maj 2015, dnr 551-36057-2013

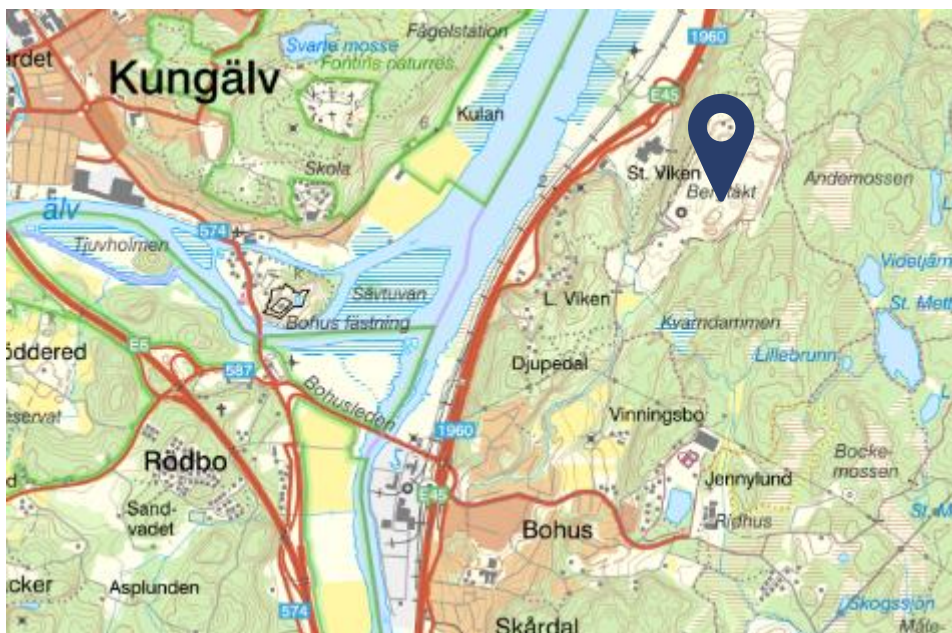
⁶ Ale kommun, beslut den 13 juni 2022, dnr MIL.2021.1405

⁷ Ale kommun, beslut den 11 juli 2023, dnr MIL.2022.1013

	Skårdal 48:8: Skanska Industrial Solutions AB
Kommun	Ale kommun
Län	Västra Götalands län
Tillsynsmyndighet	Ale kommun

1.4 Lokalisering

Den aktuella verksamheten är belägen ca 300 meter öster om riksväg E45 samt mellan Bohus och Nödinge i Ale kommun. Området runt verksamheten utgörs i huvudsak av skogsmark, företrädesvis barrskog. Väster om verksamheten rinner Göta älv. Den aktuella utvinningen sker i ett höjdområde. Den tidigare utvinningen har medfört att verksamheten i stort sett är innesluten av befintliga bergväggar och brytfronter. Enstaka bostadsfastigheter återfinns sydväst om verksamheten. Avståndet mellan verksamhetens brytningsområde och närmsta bostadsfastighet uppgår till ca 500 meter. Vid Stora Viken, strax väster om verksamheten finns kommersiella fastigheter, avståndet till dessa uppgår till ca 175 meter.

Figur 1.4-1 Översiktskarta över Ale med omnejd. Lokaliseringen av den aktuella verksamheten är markerad med en blå pil.

2 Verksamhetsbeskrivning

2.1 Omfattning och utformning

Det ansökta verksamhets- och brytningsområdet uppgår till ca 39,6 ha, respektive 8,1 ha. Den fortsatta täktverksamheten kommer att ske genom fortsatt brytning i tidigare tillståndsgivet brytningsområde.

Ansökan omfattar ett totalt maximalt uttag om 5 miljoner ton berg under den planerade tillståndstiden.

Skanska avser att söka tillstånd för att utvinna upp till 1 miljon ton berg per år. Överlagrande jord kommer att avbanas och användas till efterbehandling eller försäljas, avbaningsmassorna består till största delen av morän.

Skanska planerar även att ansökan ska omfatta möjlighet att etablera ett mobilt eller stationärt asfaltverk inom verksamhetsområdet. Den årliga maximala asfaltproduktionen beräknas maximalt uppgå till 100 000 ton per år. Skanskas målsättning är att producera asfaltmaterial med så hög inblandning av returafalt som möjligt vid nyttillverkning av asfalt. Med returafalt avses asfalt som uppstår vid exempelvis vägarbeten. Skanska planerar att ansöka om att årligen få ta emot upp till 100 000 ton s.k. returafalt för inblandning i den asfaltmassa som nyproduceras. Maximalt ska 100 000 ton returafalt få lagras inom verksamheten. Den asfalt som tas emot kommer huvudsakligen att återvinnas i mobilt eller stationärt asfaltverk i Ale eller samlas in och lagras för transport till Skanskas andra asfaltverk i regionen.

Skanska kommer även att söka tillstånd för att få ta emot, mellanlagra och återvinna totalt ca 1,6 miljoner ton rena jord- och schaktmassor samt betong för i huvudsak efterbehandling och anläggningsändamål inom verksamheten, t.ex. släntning av brytfronter, bullervallar, interna transportvägar eller insynsskydd. Jord- och schaktmassorna ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning (KM) enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för förorenad mark (rapport 5976), dvs nuvarande kriterier enligt samhällsbyggnadsnämnden i Ale kommuns beslut den 16 januari 2018, dnr MIL.2017.1346.

Avslutningsvis kommer Skanska även att söka tillstånd för att ta emot och förädla upp till 100 000 ton entreprenadberg per år.

Skanska avser att ansöka om tillstånd för 15 år.

I Tabell 2.1-1 nedan redovisas en sammanställning av de verksamheter och mängder som Skanska kommer att söka tillstånd för.

Tabell 2.1-1 Sammanställning av ansökta verksamheter och mängder.

Bergmaterialproduktion	Mängd
Totalt ansökt mängd berg	5 miljoner ton
Maximalt årligt uttag av berg	1 miljon ton
Asfalt	Mängd
Maximal årlig asfaltproduktion	100 000 ton
Maximal årlig mottagning av returafalt	100 000 ton
Maximalt upplag returafalt (samtidigt)	100 000 ton
Återvinning	Mängd
Total mottagning av avfall för bygg-, anläggnings- och efterbehandlingsändamål inom verksamheten	1,6 miljoner ton
Maximalt upplag av avfall för bygg-, anläggnings- och efterbehandlingsändamål (samtidigt)	200 000 ton
Entreprenadberg	Mängd
Maximal årlig mottagning av entreprenadberg	100 000 ton

2.2 Verksamheten i tåkten

Det ansökta tillståndet medför ingen förändring av den verksamhet som idag bedrivs vid bergtåkten i Ale. Tåktverksamheten och ingående arbetsmoment kommer även fortsatt att bedrivas på samma sätt som idag.

De ingående momenten i tåktverksamheten är främst:

- Avbaning
- Borrning
- Sprängning
- Skutknackning
- Lastning och interna transporter
- Förkrossning
- Efterkrossning
- Finkrossning
- Sortering
- Uttransport
- Asfaltstillverkning
- Återvinningsverksamhet

All brytning kommer fortsatt att ske inom det för tåkten angivna brytningsområdet medan upplag av färdiga krossprodukter kan komma att ligga utanför, dock inom verksamhetsområdet. Inom verksamhetsområdet kan även tillverkning av asfalt ske, samt de verksamheter som hör samman med mottagning och återvinning.

2.2.1 Tåktverksamhet

Det ansökta tillståndet medför ingen avverkning eller avbaning utanför idag befintligt brytnings- och verksamhetsområde.

Borrning sker efter det att en borrplan upprättats för den mängd berg som skall sprängas ut. Borrning sker med larvburen utrustning (så kallad borrhög). Borrningsarbetet varierar beroende på hur mycket bergmaterial som ska lossgöras. Vanligtvis lossålls ca 40 000 – 90 000 ton bergmaterial vid varje sprängning. Den hanterade mängden sprängämnen kommer underskrida 50 ton vid varje sprängningstillfälle. Under ett normalår sker sprängning vid ca 5-10 tillfällen. Efter att berget har sprängts loss förs det vidare inom anläggningen för krossning och förädling.

Det ansökta tillståndet medför inte någon förändring avseende arbetstiden för borrhögsarbetena. Det ansökta tillståndet medför inte heller att antalet sprängningar ökar.

Upplastning av det lossprängda bergmaterialet sker med grävmaskin eller hjullastare till krossanläggningen. Förekrossning, siktning, eventuell mellankrossning, siktning och efterkrossning är normalt förfarande. De stenblock som på grund av sin storlek inte kan krossas direkt delas med hjälp av en hydraulhammare (så kallad skutknack). Skuthantering utförs under dagtid. Mellan krossar och siktar flyttas materialet på bandtransportörer. Slutligen placeras krossprodukter i upplag eller går direkt ut på marknaden. I dagsläget, och vid nuvarande produktionstakt, sker krossning, siktning m.m. ca 30 till 40 veckor per år.

2.2.2 Sevesoverksamhet

Vid den aktuella bergtåktverksamheten kommer sprängningsarbeten att genomföras där den sammanlagda sprängämnesmängden, vid ett och samma tillfälle, överstiger 10 ton. Eftersom sprängämnesmängden överstiger 10 ton klassas tåktverksamheten som en så kallad "Sevesoverksamhet", d.v.s. en verksamhet som omfattas av bestämmelserna i Lag (1998:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvariga kemikalieolyckor.

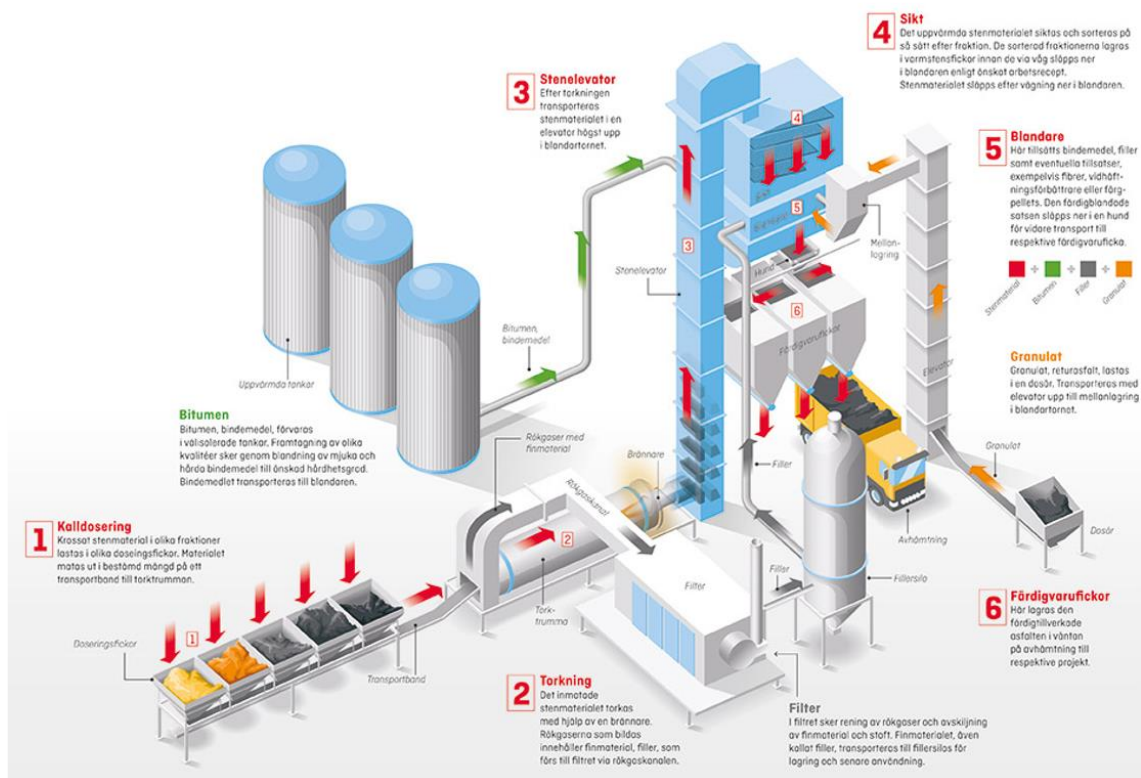
Skanska lämnade den 31 maj 2016 in en anmälan avseende hanteringen av sprängämnen till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Länsstyrelsen meddelade den 29 maj 2017 att Skanskas anmälan inte föranleder någon åtgärd från Länsstyrelsens sida. Skanska har under 2022 lämnat in en uppdatering av handlingsprogrammet för Sevesoverksamhet till länsstyrelsen. I handlingsprogrammet har risker identifierats och det anges vilka försiktighetsmått som iakttas.

För verksamheter som är tillståndspliktiga enligt miljöbalken ska ett handlingsprogram ingå som en del i ansökningshandlingarna när verksamheten söker tillstånd. Skanska kommer därför att inkludera ett handlingsprogram för Sevesoverksamheten i ansökningshandlingarna.

2.2.3 Tillverkning av asfalt

I Figur 2.2.3-1 nedan visas en schematisk bild över ett stationärt asfaltverk. I det fall ett mobilt asfaltverk etableras på platsen är detta normalt mindre. För att underlätta förståelsen hur asfalt tillverkas görs hänvisningar till figuren i texten.

Tillverkningen av asfalt startar med att krossat bergmaterial i olika fraktioner lastas i asfaltverkets doseringsfickor [1]. Beroende på vilken typ av asfalt som tillverkas matas olika typer av material ut från doseringsfickorna till ett transportband som för materialet till torktrumman. I torktrumman [2] torkas det inmatade bergmaterialet med hjälp av en brännare. De rökgaser som bildas innehåller finmaterialet, s.k. filler, som förs till asfaltverkets filter via rökgaskanaler. I asfaltverkets filter sker en rening av rökgaserna och en avskiljning av finmaterial och stoft. Finmaterialet (filler) transporteras till särskilda silos för lagring och senare användning. Efter det att bergmaterialet torkats transporteras materialet upp i det s.k. blandartornet via en stenelevator [3]. I blandartornet siktas bergmaterialet [4]. Det sorterade bergmaterialet lagras i uppvärmda fickor innan materialet vägs upp och släpps ned i blandaren [5] enligt aktuellt tillverkningsrecept. I blandaren tillsätts bitumen, det filler som urskildes vid uppvärmningen av bergmaterialet samt eventuella tillsatsmedel, t.ex. fibrer och färgpellets. I det här skedet och till blandaren tillsätts även den retur-asfalt som återvunnits. Den färdigblandade asfaltmassan släpps ned i en särskild skopa, en s.k. hund, som för den färdiga asfalten till respektive färdigvaruficka [6]. Från färdigvarufickorna lastas asfalten på lastbil för transport till slutkund. För att inte asfaltmassan ska fastna på lastbilarnas flak appliceras ett rapsbaserat släppmedel alternativt "pudras" flaken med ett tunt lager stenmjöl.

Figur 2.2.3-1 Schematisk bild över ett asfaltverk.

2.2.4 Återvinning och hantering av returafalt

Skanskas mål är att vara det ledande gröna byggföretaget i Sverige. Som ett led i att nå målet jobbar Skanska bl.a. med att återvinna så mycket som möjligt av den asfalt som rivs upp vid exempelvis olika typen av väg- och anläggningsarbeten. Vid återvinning av asfalt förvärmas den upprivna och krossade asfalten vilket innebär att en större andel återvunnen asfalt kan tillsättas utan att påverka kvaliteten på den nya massan. Med hjälp av denna teknik ökar återvinningsgraden av den upprivna asfalten vilket i sin tur innebär att användningen av ballast (krossat berg) och bitumen minskar. Vid rätt förutsättningar kan idag upp till ca 50% av den tillverkade asfaltsmassan utgöras av returafalt. Skanska har som ambition att i framtiden tillverka asfalt av 100% returafalt. Av den anledningen ansöker Skanska om att få ta emot och återvinna 100 000 ton returafalt per år samt lagerhålla upp till 100 000 ton returafalt. Återvinningen och nyttjande av returafalt innebär alltså att tidigare producerad asfalt kan användas på nytt samtidigt som bitumenanvändningen minskar - vilken är en ändlig resurs framtagen från fossil råolja. För att minska energianvändningen i samband med att returafalten återvinns som insatsvara i ny asfalt inom verksamhetsområdet lagras den rivna asfalten vanligtvis skyddad från nederbörd.

Bearbetning av inkommande returafalt sker med hjälp av en så kallad granulator alternativt med en asfaltkross beroende på vilken utrustning som finns tillgänglig vid varje enskilt tillfälle. Den bearbetade returafalten mellanlagras i upplag innan asfalten transport till asfaltverket alternativt ut till kund. Interntransport till asfaltverk sker med hjullastare alt dumper och ut till extern kund med hjälp av lastbil. Vid asfaltverket lagerhålls returafalten innan materialet tillsätts in i den vanliga produktionen av asfaltsmassa.

Inom återvinningsverksamheten kommer det endast att hanteras sådan asfalt som bedöms vara fri från stenkoltjära och PAH. Enligt praxis anses asfalt med en PAH-16 halt < 70 mg/kg (ppm) vara fri från stenkoltjära⁸.

2.2.5 Mottagning, återvinning och användning av avfall för anläggnings- och efterbehandlingsändamål

För att skapa förutsättningar att nyttja området som framtida verksamhetsområde finns ett fortsatt behov av att ta emot externa massor för att bygga slänter och terrasser längs omgivande bergskanter på samma sätt som görs idag. För detta ändamål avses externa jord- och schaktmassor, samt betong att tas emot och användas för anläggningsändamål inom verksamhetsområdet. Totalt beräknas 1,6 miljoner ton jord- och schaktmassor behövas för att skapa resterande jordslänter runt brytområdet.

Den planerade efterbehandlingen med externa massor kommer att utgöra en förlängning av tidigare anmälda efterbehandlingsåtgärder. Enligt nuvarande beslut har massor med halt upp till Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning godkänts för efterbehandlingsändamål vid tidigare färdigbrutna bergslänter. Det kan även vara aktuellt att mekaniskt bearbeta massorna innan de nyttjas för efterbehandlingsändamål för att stabilisera massor, samt skapa en bättre gestaltning av området.

En mer utförlig beskrivning av planerade efterbehandlingsåtgärder, syfte, halter och mängd massor som beräknas åtgå kommer att ingå i ansökan.

Mottagning, återvinning och mekanisk bearbetning av externa massor sker om totalt 1,6 miljoner ton. Denna volym avser endast avfallsmassor i form av jord och schakt samt betong som kommer från icke förorenade områden och som är lämpade för anläggningsändamål. Massorna hanteras genom krossning/sortering inom verksamhetsområdet. Massor som tas emot för anläggningsändamål inom verksamheten ska få innehålla föroreningsnivåer upp till motsvarande känslig markanvändning⁹ ("KM").

De anläggnings- och efterbehandlingsändamål som kan aktualiseras är framför allt slantning av brytfronter i efterbehandlings syfte men även konstruktion av skydds- och bullervallar, interna transportvägar och insynsskydd.

Externa massor kontrolleras normalt innan de förs in i verksamhetsområdet. Tyngdpunkten i mottagningskontrollen ligger på den förebyggande kontrollen, men även stickprovskontroller sker.

2.2.6 Övrigt

Ansökan innefattar inga rivningsarbeten. I det fall verksamheten avslutas inom den nu ansökta verksamhetstiden, 15 år, kommer dock kontorsbyggnader, tält och bodar att monteras ned och transporteras bort.

2.3 Maskinpark

Det ansökta tillståndet medför inga förändringar avseende den maskinpark som används för att utvinna bergmaterialet. Inom verksamheten används maskinutrustning i form av:

⁸ Mark- och miljödomstolens dom den 22 februari 2018 M 3665-17

⁹ <https://www.naturvardsverket.se/globalassets/vagledning/fororenade-omraden/riktvarden/generella-riktvarden-20160707.pdf>

- Borrmaskin för losshållning av berget
- Krossanläggningar i form av förkross, efterkross och finkross
- Sikt-/sorteringsanläggning
- Hjulastare för lastarbeten och interna transporter av material
- Grävmaskiner för bl.a. matning, undanbärning, lastning av material och i samband med avbaningsarbeten
- Skutknack för delning av stenblock
- Asfaltgranulator för krossning av asfalt inför återanvändning
- Asfaltverk

2.4 Kemikalie- och avfallshantering

Kemikalier och farligt avfall förvaras i enlighet med det villkor som reglerar kemikalier och avfall. Sprängämnen förvaras inte inom verksamhetsområdet utan transporteras direkt till täkten vid dag för sprängning.

De kemikalier vilka används i verksamheten är avstämda mot en kemikaliedatabas som används inom Skanska. Detta är ett viktigt hjälpmedel för att enbart godkända kemikalier ska användas och för att hanteringen ska ske på ett korrekt vis.

Det ansökta tillståndet medför, i jämförelse med nuvarande täktverksamhet, ingen förändring avseende de kemikalier som används eller hur de hanteras.

2.5 Arbetstider

Skanska kommer att ansöka om att få bedriva arbetsmomenten borring, sprängning och skutknackning under helgfria vardagar kl. 06.00-18.00. Övriga arbetsmoment så som krossning och sortering, samt återvinningsverksamhet ska få bedrivas under helgfria vardagar mellan kl. 06.00-22.00. Transporter till och från verksamheten behöver kunna ske dygnet runt. Tillverkning av asfalt samt därtill hörande transporter ska få ske dygnet runt men i samband med specifika projekt eller vid hög efterfrågan kan asfaltstillverkningen samt leveranser behöva ske även under helger.

2.6 Byggnader

Inom verksamhetsområdet finns ett flertal byggnader och andra anläggningar, bland annat kontorsbodar. I det fall det ansökta tillståndet meddelas kommer Skanska utreda en övergång till eldrift på krossanläggningen. Det innebär i så fall att en transformatorstation kommer att byggas. Vidare kan det bli aktuellt att flytta vissa byggnader.

2.7 Transporter

Antalet transporter är beroende dels av hur mycket av respektive produkt som produceras dels av vilken typ av lastbil som används för att transportera produkterna. De lastbilar som vanligtvis används för transporterna har en lastkapacitet på ca 30 ton. Vid en maximal produktion om 1 miljon ton bergmaterial beräknas verksamheten, baserat på 220 arbetsdagar per år, ge upphov till ca 303 fordonsrörelser (in- och uttransporter) per dag. Mottagningen och förädlingen av entreprenadberg beräknas även den ge upphov till ca 30 fordonsrörelser vid en maximal årlig hantering om 100 000 ton per år.

Vid etablering av asfaltverk i bergtåkten innebär den ansökta verksamheten även transporter av den färdiga asfaltmassan men även transport av de insatsvaror som ingår i asfalten. En lastbil kan transportera ca 35 ton asfaltmassa, det innebär att vid maximal produktion (100 000 ton) kommer verksamheten generera ca 26 fordonsrörelser. Vid maximal mottagning av returafalt (100 000 ton) beräknas asfaltåtervinningen ge upphov till 30 fordonsrörelser. Transporter med insatsvaror för asfalten, bitumen m.m. uppgår till något eller några enstaka fordon per vecka. Utöver detta tillkommer transporter för att ta emot schaktmassor och betong för efterbehandlingsåtgärder, vilka kommer att fördelas på flera år under tillståndstiden. I Tabell 2.7-1 redovisas en sammanställning av det maximala antal transporter som den ansökta verksamheten kan ge upphov till.

Tabell 2.7-1 Sammanställning av antalet transporter som genereras av respektive verksamhet vid maximal produktion och hantering.

Bergmaterialproduktion	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximalt årligt uttag av berg	1 miljon	303
Asfalt	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig asfaltproduktion	100 000	26
Maximal årlig mottagning av returafalt	100 000	30
Återvinning	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig mottagning och återvinning av avfall för bygg-, anläggnings- och efterbehandlingsändamål	200 000	61
Entreprenadberg	Årlig mängd (ton)	Fordonsrörelser per dag
Maximal årlig mottagning av entreprenadberg	100 000	30

När det gäller transportarbetet ska det poängteras att det material som tas in för återvinning till viss del samordnas med uttransporter, vilket bidrar till att minska det totala antalet transporter till och från området. Det ska även nämnas att antalet transporter som genereras av bergmaterialproduktionen blir lägre ju mer asfalt som produceras eftersom bergmaterial utgör ca 95% av de insatsvaror som ingår i asfaltsproduktionen. Sammanställningen i tabell 2.7 är således mycket konservativ eftersom ingen hänsyn tagits till returtransporter och inte heller några leveranser av bergmaterial har antagits ske till asfaltsproduktionen. Det antal transporter som verksamheten beräknas generera kan därför antas bli betydligt lägre än vad som anges ovan.

Alla transporter kommer, fortsatt, att gå västerut från verksamhetsområdet längs Vikenvägen och ansluta vid trafikmot 83 till europaväg 45 (E45). Utmed anslutningsvägen Vikenvägen till E45 passeras inga bostadsfastigheter.

2.8 Efterbehandling

Det nu ansökta tillståndet medför ingen förändring med avseende på intentionerna i verksamhetens efterbehandling, vilket innebär att tätens verksamhets- och brytningsområde ska iordningställas som framtida verksamhetsyta. Efterbehandling av tätten sker redan idag successivt i samråd med tillsynsmyndigheten, samt markägaren Ale kommun.

Det ansökta tillståndet medför, i förhållande till nuvarande tillståndstid och brytningsförutsättningar, att allt bergmaterial inom det nu tillståndsgivna brytningsområdet kan utvinnas vilket leder till en lämpligare och mer ändamålsenlig efterbehandling.

3 Områdesbeskrivning

3.1 Planförhållanden

Ale kommun har tagit fram en ny översiktsplan som sträcker sig fram till år 2050. Kommunfullmäktige i Ale kommun antog översiktsplanen 15 november 2021 och planen vann laga kraft 11 december 2021. I Ale kommuns översiktsplan anges att *verksamheter* utgör den pågående markanvändningen inom det aktuella området. Den aktuella bergtäktsverksamheten är även omnämnd i Ale kommuns översiktsplan som en verksamhet där det produceras bergmaterialprodukter för bygg- och anläggningsmarknaden.

Den ansökta täktverksamheten ingår i ett område som omfattas av ett pågående, men i dagsläget vilande, detaljplanearbete¹⁰. Ett planförslag har varit ute på samråd mellan 19 december 2014 - 30 januari 2015. Enligt planbeskrivelsen är detaljplanens syfte att utreda möjligheten för verksamheter inom området i form av storskalig industribyggelse men även lokaler för kontorsverksamheter. Vidare framgår att Ale kommuns avsikt är att verksamheterna ska kunna bedrivas samtidigt som täktverksamhet pågår. På sikt är avsikten att arbetet med detaljplanen ska återupptas men tidplanen är i nuläget oklar.

Detaljplanelagda områden finns öster om den aktuella täktverksamheten¹¹. Dessa områden berörs inte av det ansökta tillståndet.

3.2 Geologi

Berggrunden vid Ale utgörs i huvudsak av en tonalit-granodiorit. Petrografisk analys av bergmaterialet visar att berget i första hand utgörs av fältspat, kvarts och glimmer med mindre mängder av amfibol/pyroxen. Opaka mineral förekommer endast i låg mängd. Bergmaterialet håller en låg till måttlig andel långsamt alkaliskilikareaktiva partiklar (ASR) och är därmed att betrakta som lågreaktiv. En låg andel ASR innebär att bergmaterial kan användas som ballast för betongtillverkning. Vidare har ingen förekomst av lermineral noterats i samband med att bergmaterialet undersökts. Lermineral kan svälla och orsaka frostsprängning eller så kallade pop-outs i betong vilket påverkar konstruktioner på ett negativt sätt. Sammantaget har bergmaterialet som utvinns vid Ale en god kvalitet och kan användas som ballastmaterial och insatsvara för merparten av alla användningsändamål.

3.3 Natur- och kulturmiljö samt friluftsliv

På uppdrag av Skanska har konsultbolaget WSP genomfört en naturvärdesinventering inom den del av brytningsområdet där ytterligare tid behövs för att Skanska fullt ut ska kunna tillgodogöra sig bergråvaran. Inventeringen har utgått från metoden beskriven i SIS standard (SIS 199000:2023) och har utförts med tillägget detaljerad redovisning av artförekomst. Inventeringen har utförts med detaljeringsgrad medel. Vattenmiljöer har i förekommande fall inventerats och givits preliminärt naturvärde. Naturvärdesinventeringen omfattar en insamling

¹⁰ Detaljplan för industriändamål inom Stora Viken 2:1 med flera, ärendenummer PLAN.2011.103

¹¹ Plan 137, 183, 189

och bearbetning av relevant miljöinformation, en fältinventering och en bedömning av naturvärden. Resultaten från naturvärdesinventeringen visar att en ca 1,1 ha stor blandskog inom området hyser ett påtagligt naturvärde (klass 3) samt att verksamheten tangerar ytterligare en naturvärdesbiotop, en skogsmosse med påtagligt naturvärde. Vidare visar också naturvärdesinventeringen att det förekommer exemplar av en fridlyst art (revlumner) inom det berörda området. Skanska kommer i samband med ansökan att upprätta erforderliga dispenser för dessa exemplar. I bifogad samråds-karta redovisas de naturvärdesbiotoper och fridlysta arter som uppmärksammats i samband med naturvärdesinventeringen.

Inom eller i direkt anslutning till den aktuella verksamheten finns inga registrerade naturvärden, nyckelbiotoper eller andra former av naturmiljöer vilka kan behöva särskild hänsyn.

Inom eller i anslutning till den aktuella verksamheten finns inga registrerade fornlämningar eller kulturminnen.

Den aktuella verksamheten är belägen i utkanten av Vättlefjälls riksintresse för friluftslivet. Enligt riksintressets värdebeskrivning är Vättlefjäll, med avseende på naturmiljöer, ett variationsrikt område och ger goda möjligheter till friluftsverksamhet av många olika slag. Skogs- och sjömiljöerna är välbevarade och har stor attraktionskraft. Torpmiljöer, husruiner och odlingsspår vittnar om gamla tiders utnyttjande av området. I området kring verksamheten finns ett antal vandringsleder och stigar, bland annat Vättlefjällsleden. Inom den del av brytningsområdet där utvinning av bergmaterial återstår finns inga stigar eller leder. Det ansökta tillståndet medför heller ingen påverkan på stigar eller vandringsleder jämfört med nollalternativet.

Den aktuella verksamheten berör inga andra riksintresse för natur- eller kulturmiljö enligt 3 kap 6§ miljöbalken.

Det ansökta tillståndet medför ingen utökning avseende verksamhetens verksamhets- eller brytningsområde. Tvärtom innebär det nu ansökta tillståndet att verksamhets- och brytningsområdets yta minskas. Det ansökta tillståndet medför därför ingen ytterligare areell påverkan på natur- eller kulturmiljön eller möjligheten att bedriva friluftsliv i området.

3.4 Bostadsbebyggelse

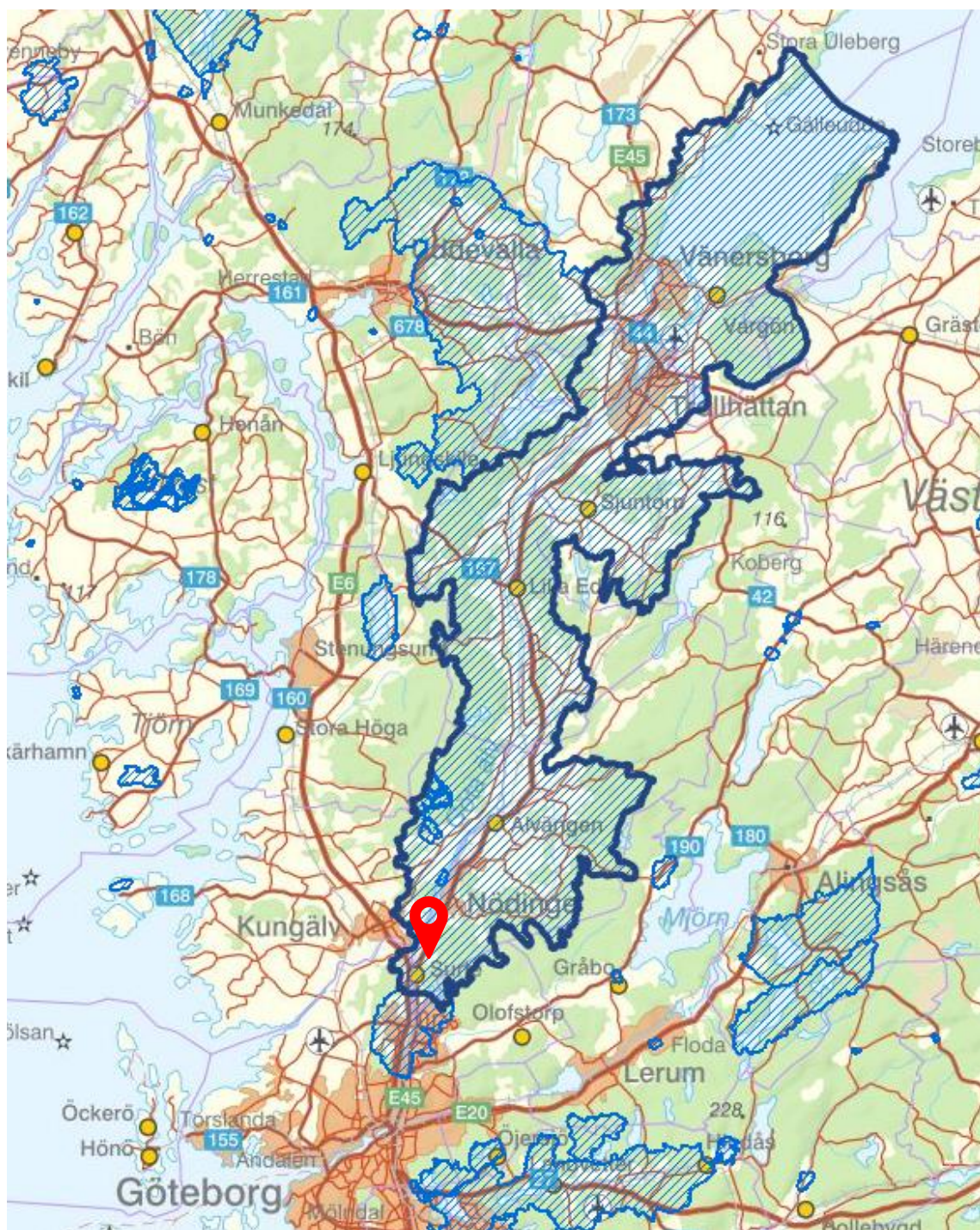
Enstaka bostadsfastigheter återfinns sydväst om verksamheten. Avståndet mellan verksamhetens brytningsområde och närmsta bostadsfastighet uppgår till ca 500 meter. Vid Stora Viken, strax väster om verksamheten finns kommersiella fastigheter, avståndet till dessa uppgår till ca 175 meter.

Det ansökta tillståndet medför inte att verksamheten kommer att bedrivas närmare någon bostadsfastighet eller kommersiell fastighet än vad som sker medges i nu gällande tillstånd.

3.5 Vattenskyddsområde

Bergtäktsverksamheten vid Ale är belägen inom vattenskyddsområdet för Vänersborgsvikens och Göta Älvs vattentäkter¹², se figur 3.5-1.

¹² Länsstyrelsen i Västra Götaland, beslut den 16 maj 2022, dnr 513-36723-2019

Figur 3.5-1 Figuren visar Vänernsviken och Göta Älv vattenskyddsområde med heldragen fet blå linje. Skanskas verksamhet vid Ale är markerad med en röd pil.

Inom vattenskyddsområdet råder särskilda föreskrifter avseende bland annat förvaring av petroleumprodukter, avfall samt hantering av avloppsvatten och avloppsslam. Enligt 17 § krävs inte tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna om verksamheten är tillståndsprövad eller omfattas av pågående prövning av tillståndsansökan enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller enligt förordning utfärdad med stöd av miljöbalken. Mot denna bakgrund bedöms det nu ansökta tillståndet inte behöva något särskilt tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna.

Det ansökta tillståndet medför inte någon areell utökning av verksamheten jämfört med nuvarande tillstånd, inte heller innebär ansökan någon förändring av hur täktverksamheten bedrivs.

4 Förutsedd miljöpåverkan

Vid all täktverksamhet sker en påverkan inom verksamhetsområdet. Utöver detta påverkas även den omkringliggande omgivningen både direkt och indirekt av täktverksamheten.

I avsnitten nedan redogör Skanska för den förutsedda miljöpåverkan som uppkommer till följd av det ansökta tillståndet.

4.1 Buller

Buller uppstår genom den rörliga och mobila maskinparken. De flesta av de olika produktionsprocesserna alstrar buller. Det är stor skillnad på ljudnivån och tidsomfattningen för de olika processerna. Buller från bearbetningen av bergmaterial (krossning och sortering) kommer från maskinernas motorer, elgeneratorer, när bergmaterialet släpps ur grävskopan ner i förkrossen, samt när materialet processas genom förkrossen med följande efterkrossning och siktning. Buller alstras även i samband med produktion av asfalt samt vid återvinningsverksamheten. Vidare alstras buller genom transporter till och från täktområdet. Det är dock i regel borraggregatet vid borrhningen i berg som avger de högsta ljudnivåerna bl.a. på grund av borrhagens relativt oskyddade läge uppe på berget.

I den bullerutredning som ligger till grund för nuvarande tillstånd redovisas verksamhetens bullerbidrag till omgivningen¹³. Utredningen visar på att nuvarande täktverksamhet uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller avseende dag- och kvällstid (50 respektive 45 dBA). Det ansökta tillståndet innebär ingen utökning av den tillåtna mängden bergmaterial som får utvinnas per år, inte heller innebär tillståndsansökan en utökning av verksamhets- eller brytningsområdet. Det ansökta tillståndet innefattar, till skillnad från nuvarande tillstånd, tillverkning av asfalt samt viss återvinningsverksamhet. För att utreda huruvida det nu ansökta tillståndet aktualiserar någon särskild utformning, anpassning eller skyddsåtgärd kopplat till buller kommer Skanska att upprätta en bullerutredning som beskriver verksamheten utifrån det ansökta tillståndet.

Skanska försöker i så stor utsträckning som möjligt reducera det buller som uppstår till följd av det ansökta tillståndet bland annat genom att placera bullrande maskiner i skydd av upplag och befintliga brytfronter. Skanska underhåller och servar maskinparken och anläggningar för att förhindra missljud.

4.2 Vibrationer och luftstötståg

Markvibrationer och luftstötståg uppkommer till följd av sprängningsarbeten. Luftstötstågen kan tillfälligt uppfattas negativt och vid extrema fall få negativa konsekvenser på omgivningen. Vibrationerna kan även de uppfattas negativt, inte minst om människor är oförberedda och kan i extrema fall medföra påverkan på omkringliggande fastigheter.

¹³ Bullerutredningen ÅF-Ingemanssons, daterad den 6 juli 2011 rev. 29 augusti 2011, rapport nr 566537-r-A

Tillämpat begränsningsvärde för vibrationer orsakade av sprängning bör, enligt väl etablerad praxis, inte överstiga 4 mm/s uttryckt som högsta svängningshastighet i vertikalled. Värdet anses vara en väl grundad avvägning mellan vad som är en rimlig påverkan, vad flertalet människor uppfattar som komfortvärde och vad som en verksamhetsutövare ska tåla vid bedrivande av sin verksamhet. Vibrationer från den aktuella verksamheten regleras genom villkor 6 i Skanskas tillstånd och anger också 4 mm/s som högsta tillåtna markvibration. Den tekniska skaderisken för byggnader uppträder först vid betydligt högre svängningar än 4 mm/s.

Luftstötståg från sprängningar kan orsaka störningar för närboende t.ex. genom att fönsterrutor skallrar. Enligt gällande tillstånd (villkor 7) ska luftstötstågen begränsas till 100 Pa (frifältsvärde). I tabellerna nedan redovisas utförda vibrations- och luftstötstågsmätningar under år 2022.

Tabell 4.2-1 Sammanställning av utförda vibrationsmätningar under år 2022 (mm/s).

Datum	Stora Viken 2:2 (vägg)	Stora Viken 2:2 (elcentral)	Lilla Viken 1:9	Lilla Viken 1:29	Skårdal 5:32	Backa 1:4	Källtorp 1:7
2022-02-25	1,2	1,2	1,7	1,0	1,3	1,1	0,5
2022-03-18	1,0	1,1	0,9	0,6	0,7	1,3	0,3
2022-04-14	0,9	1,1	1,7	1,2	1,4	1,3	0,4
2022-09-02	0,7	0,9	1,5	0,8	0,9	0,9	0,4
2022-09-23	0,7	0,8	0,8	0,7	0,8	1,2	<0,3
2022-12-16	0,6	0,5	1,2	0,5	0,3	0,7	<0,3

Tabell 4.2-2 Sammanställning av utförda mätningar avseende luftstötståg under år 2022 (Pa, reflektionstryck).

Datum	Skårdal 5:32	Källtorp 1:7
2022-02-25	5	9
2022-03-18	7	12
2022-04-14	5	6
2022-09-02	9	8
2022-09-23	6	<30
2022-12-16	15	<30

Mätningarna visar att spränginducerade vibrationer och luftstötståg underskrider tillåtna begränsningsvärden med mycket god marginal.

Med nuvarande kunskap om området och mot bakgrund av verksamhetens historiska drift, dess lokalisering och med tanke på att det nu ansökta tillståndet inte avser en areell utökning av verksamheten bedömer Skanska att vibrationer från den ansökta verksamheten inte medför någon ökad olägenhet.

Skanska vidtar en rad skyddsåtgärder för att begränsa vibrationer och luftstötståg. Inför varje sprängning upprättas bland annat en spräng- och laddplan samt en inmätning av borrhålen. Vidare täcks borrhålen med förladdningsmaterial (4/8 bergmaterial) för att dämpa luftstötstågen.

I likhet med vad som anges i avsnitt 4.1 ovan innebär inte det ansökta tillståndet att brytning sker närmare någon närboende än vad som sker i dagsläget. Skanska kommer att fortsätta arbeta för att begränsa de miljöeffekter som uppkommer till följd av sprängningsarbetena.

4.3 Utsläpp till luft

Verksamheten i tåkten påverkar luften genom avgasutsläpp från den mobila maskinparken och genom trafik till och från området. Luften påverkas även av damning från arbets- och transportytor under torrperioder. Borrningsarbeten, asfaltsproduktion, krossning och siktning kan orsaka viss diffus damning eftersom momenten sker utomhus.

De skadliga föroreningarna från transportfordon och maskinparken är i första hand kolväten, kväveoxider och koldioxid vid förbränningen av oljekolväten. Därutöver bildas också svavelföreningar och partiklar. Konsekvenserna av dessa utsläpp är bl a. att kolväten i samverkan med kväveoxider i atmosfären bildar marknära ozon, som kan ge skador på skog och gröda. Många kolväten är också skadliga för människors hälsa. Kväveoxider och svavel bidrar till försurning av mark, skog och akvatiska ekosystem. Kväveoxiderna har också en gödslings effekt på skog och mark. Den ökande halten av koldioxid i atmosfären påverkar klimatet genom att öka jordens medeltemperatur.

Utsläpp från arbetsmaskiner går inte helt att undvika men kan begränsas genom användande av ny teknik, modern utrustning samt miljöklassade bränslen. Genom att systematiskt eftersträva detta kommer emissioner från maskiner och fordon successivt att bli lägre i takt med teknikutvecklingen.

Dammbekämpning av transport- och upplagsytor sker genom bevattning. Den diffusa damningen från krossning och siktning bedöms sammantaget vara begränsad och helt lokal. Genom att borraggregat är utrustade med filteranläggning för rening av stoft begränsas damningen.

Det ansökta tillståndet bedöms inte medföra några ökade utsläpp till luft eller andra miljöeffekter eftersom ansökan inte medför någon ökad utvinning eller att brytning sker närmare bostadsfastigheter.

4.4 Utsläpp till mark och vatten

Verksamhetsrelaterade utsläpp till mark och vatten är i huvudsak begränsade till utsläpp av kväve i samband med sprängningsarbeten, samt utsläpp av oljebaserade produkter vid eventuella läckage eller haveri. Ett visst utsläpp av suspenderat material kan även ske i samband med höga flöden.

I samband med bergsprängning kan inte utsläpp av kväve helt undvikas eftersom alla praktiskt användbara sprängämnen är baserade på kväveföreningar. De största läckagevägarna för kväve i samband med sprängningsarbeten är som spill av sprängämne via länshållningsvatten och sprängämnesrester i sprängstensmassorna. Ett eventuellt utsläpp av diesel på marken till följd av läckage eller haveri skulle kunna leda till att ytvatten inom verksamhetsområdet innehåller förhöjda halter av petroleumprodukter.

Vatten avleds från verksamhetsområdet till Vikabäcken. Vikabäcken är ett biflöde till Almekärrens bäcken. Merparten av vattnet från avrinningsområdet rinner i Almekärrens bäcken söderut från punkten där bäckarna delas. Vikabäcken får vid lågvattenföring hela sin vattenföring från tillloppet vid Alekrossen. Vikabäcken rinner norrut, är kulverterad vid Klädällaren samt under väg E45 och järnvägen och mynnar slutligen i Göta Älv. En fiskebiologisk inventering av Vikabäcken utfördes under 2014 av Skanska i samband med komplettering av ansökan om deponi för inert avfall. Enligt utredningen är Vikabäcken

fiskförande. Bäckan har enligt utredningen dock flera naturliga och partiella vandringshinder. Förorenad mark beskrivs förekomma vid före detta Höganäsfabriken och en kommunal deponi anges ligga inom avrinningsområdet för Vikabäcken/Almekärrsbäcken, men uppströms delningspunkten. För att förhindra att eventuella föroreningar lämnar verksamhetsområdet och når recipienten (Vikabäcken) samt för att reducera halten suspenderat material i utgående vatten leds detta till en sedimentationsdamm. Dammen är utrustad en oljeavskiljande anordning. I händelse av miljöolycka eller miljötillbud (till exempel läckage eller spill) har Skanska rutiner och checklistor för att avhjälpa negativa miljöeffekter. Maskiner som nyttjas inom verksamheten underhålls och repareras för att minska risken för haverier och läckage.

Täktbotten kommer fortsatt att vara utformad med en svag lutning för att möjliggöra en naturlig avrinning från brytningsområdet mot sedimentationsdamm. Det ansökta tillståndet bedöms, i förhållande till den idag tillståndsgivna verksamheten, inte medföra några ökade flöden av betydelse till sedimentationsdammen eller nedströms belägna vattendrag eftersom ansökan inte medför att vattenhanteringen eller ytan på täktens avvattningsområde utökas. Det ansökta tillståndet medför inte heller att sprängnings- eller krossningsarbetet ökar i jämförelse med verksamheten i dag. Sammanfattningsvis menar Skanska alltså att det ansökta tillståndet inte medför några betydande förändringar avseende mängden vatten som avleds eller kvaliteten på detsamma. Det ansökta tillståndet kommer därför inte medföra någon ökad belastning eller ökad påverkan på sedimentationsdammen eller nedströms belägna vattendrag.

4.5 Transporter

Den aktuella verksamheten innebär transporter av förädlade ballastprodukter inklusive asfalt samt massor för återvinning. I princip alla transporter sker med lastbil. Transporterna orsakar trafik på allmänna och enskilda vägar och till följd av trafiken genereras buller och utsläpp av avgaser. Vidare utgör trafiken en säkerhetsrisk.

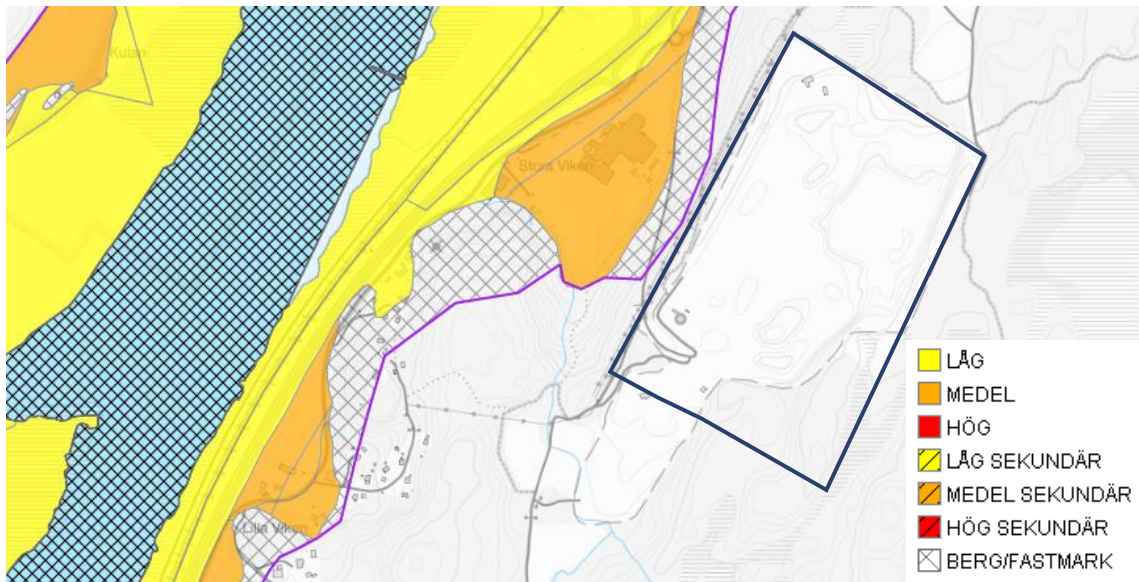
Vid en trafikolycka torde den största negativa miljöpåverkan ske om fordonets tank börjar läcka. Det är mycket svårt att minska risken för en trafikolycka eller minska dess konsekvenser eftersom en sådan risk delvis hör samman med yttre faktorer så som andra fordon och trafikanter. Om miljöklassade bränslen används minskar eventuellt den långsiktiga negativa miljöpåverkan som kan uppstå om bränslet skulle läcka ut. Rutiner för sanering och anmälan till kommunens räddningstjänst, skall finnas och vara känt av personalen och eventuell underentreprenör. I övrigt skall de aktuella transportvägarna hålla en så god standard att risken för olyckor minimeras. Hastighetsbegränsning och trafikstyrning inom verksamhetsområdet reducerar risken ytterligare. Alla förare uppmanas att framföra sina fordon på ett trafiksäkert sätt och att respektera hastighetsbegränsningarna.

Det ansökta tillståndet medför ingen förändring avseende maximalt årligt uttag. Ansökan medför heller ingen förändring avseende verksamhetens in- och utfart. Viss ökning av antalet transporter kan dock förväntas till följd av asfalts- (tillverkning och mottagning av returafalt) och återvinningsverksamheten. Ökningen bedöms dock som relativt ringa. Det ansökta tillståndet kommer därför inte att påverka antalet transporter i någon betydande omfattning, inte heller innebär ansökan någon ändring avseende verksamhetens in- och utfart eller transportväg. Skanska planerar att utreda möjliga säkerhetshöjande åtgärder utmed in- och utfartsvägen för gångtrafikanter.

4.6 Miljöeffekter till följd av yttre händelser

Översvämning, skred och extremt väder är exempel på sådana yttre händelser som kan påverka den aktuella verksamheten på sådant sätt att den förorsakar negativa miljöeffekter på omgivningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ("MSB") har utifrån hydrologiska flödesdata och höjddata tagit fram så kallade översvämningsskarteringar som visar de områden och vattendrag som riskerar att översvämmas vid olika flödesscenarion. Inom det område inom vilket den aktuella verksamheten är belägen föreligger, enligt MSB:s skartering, inget översvämningsshot. Sveriges Geologiska Undersökning ("SGU") har, tillsammans med Statens Geotekniska Institut ("SGI") tagit fram en kartvisare som visar var i Sverige det finns förutsättningarna för skred i finkorniga jordarter så som silt och lera. Information om risker för ras och skred finns även tillgängligt via MSB:s kartportal. Den aktuella verksamheten är belägen inom Göta Älvdalens aktsamhetsområde, det vill säga ett sådant område där det kan föreligga risk för ras eller skred. Enligt SGI föreligger dock ingen risk för skred inom det aktuella området.

Figur 4.6-1 Utdrag från Statens Geotekniska Institut skredriskanalys avseende Göta Älv. Den aktuella verksamhetens ungefärliga utbredning redovisas med heldragen svart linje.

När det gäller extrema väder är det framför allt åska och blixtnedslag som kan förorsaka negativa miljöeffekter. Skanska genomför inga sprängningsarbeten i samband med åska, inte heller genomförs några förberedande moment så som laddning av borrhål. Genom dessa skyddsåtgärder bedömer Skanska att det inte föreligger någon risk av betydelse vad gällande negativ yttre miljöpåverkan till följd av extremt väder.

I omgivningen finns inga andra anläggningar eller verksamheter som omfattas av den så kallade Sevesolagstiftningen och som vid en olycka eller haveri skulle kunna påverka säkerheten vid den aktuella verksamheten.

4.7 Bedömning i frågan om betydande miljöpåverkan

Den ansökta verksamheten är en sådan verksamhet som enligt 6 kap. 20 § första stycket 2 miljöbalken jämte 6 § Miljöbedömningsförordningen (2017:966) ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

5 Samråds- och prövningsprocessen

5.1 Allmän information

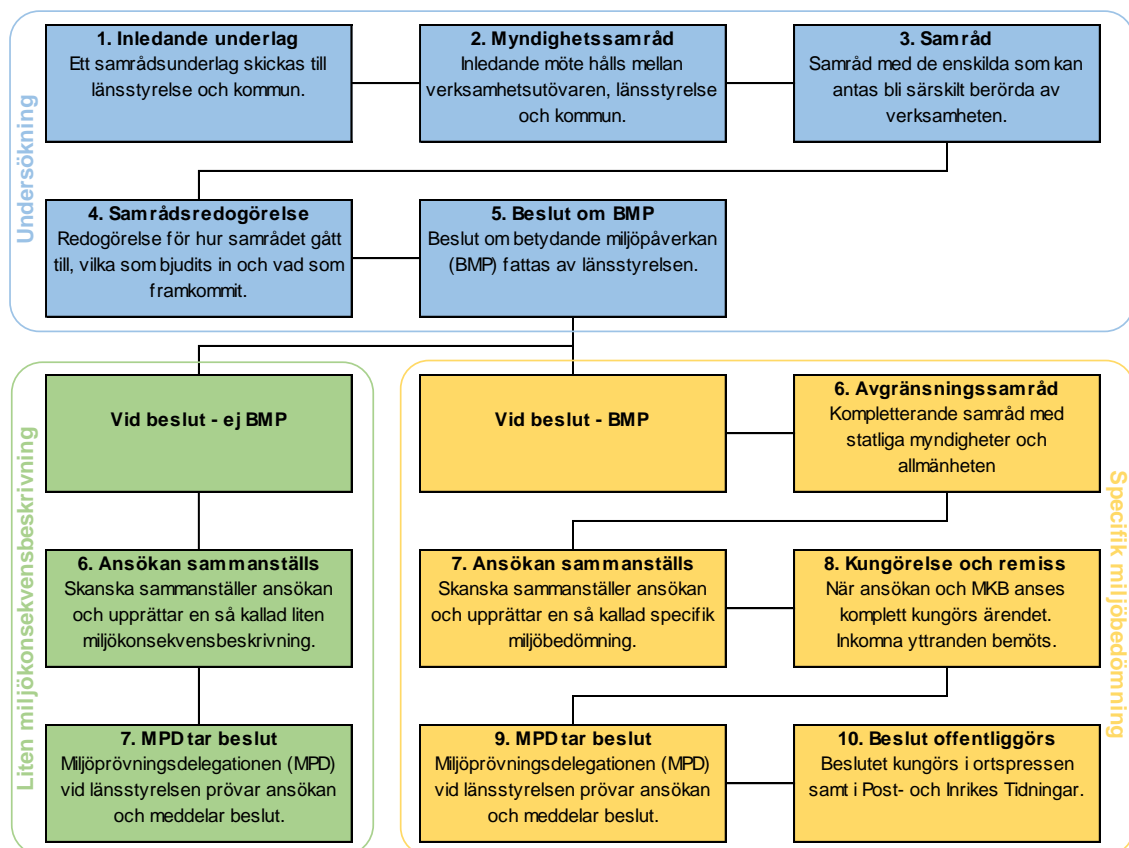
Processen att söka tillstånd inleds alltid med samråd med myndigheter, enskilda som kan antas bli särskild berörda och, beroende på verksamhetens omfattning, ibland även med en så kallad utökad krets. Det är den som söker tillstånd som ska genomföra samrådet på ett sätt som uppfyller miljöbalkens krav. Syftet med samrådet är att i ett tidigt skede informera om vad som planeras, att besvara eventuella frågor samt att inhämta information och synpunkter från myndigheter och de som berörs av verksamheten. Samrådet ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som behöver belysas i den miljökonsekvensbeskrivning som ska lämnas in med tillståndsansökan. Inför samrådet tas ett skriftligt samrådsunderlag fram som översiktligt beskriver den planerade verksamheten och den miljöpåverkan som förutses.

Samråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och tillsynsmyndigheten. Även enskilda som kan bli särskilt berörda tillhör alltid samrådskretsen. Samrådet sker ofta genom ett adresserat utskick. Alternativt kan information om den planerade verksamheten även finnas tillgängligt på verksamhetsutövarens webbplats. Ibland hålls även ett informationsmöte dit berörda bjuds in.

Om verksamheten bedöms ha en betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en utökad krets, som består av statliga myndigheter, kommuner, allmänhet och organisationer som kan antas bli berörda. Detta samråd sker främst via brev eller e-post. Allmänheten informeras genom en annons i ortstidningarna.

Den som söker tillstånd redovisar sedan hur samråden har genomförts och med vilka i en samrådsredogörelse, som ska bifogas till ansökan. Även de synpunkter och upplysningar som kommit in under hela samrådet redovisas i samrådsredogörelsen.

I Figur 5.1-1 visas ett översiktligt schema över tillståndsprövningsprocessen.

Figur 5.1-1 Schematisk bild över prövningsprocessen.

När aktuella utredningar eventuellt uppdaterats eller kompletterats utifrån i samrådet inkomna synpunkter sammanställs en ansökningshandling med tillhörande teknisk beskrivning, miljökonsekvensbeskrivning samt utredningar.

Ansökan lämnas till prövningsmyndigheten, antingen en Miljöprövningsdelegation vid en länsstyrelse eller en Mark- och miljödomstol. Prövningsmyndigheten avgör om ansökningshandlingarna behöver kompletteras och begär sedan in dessa handlingar. Därefter kungörs ansökan i dagspressen och allmänheten ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Prövningsmyndigheten fattar sedan beslut i ärendet varefter beslutet kungörs. De flesta beslut kan överklagas till en högre rättsinstans i enlighet med vad framgår av prövningsmyndighetens beslut.

5.2 Samrådets omfattning

I enlighet med 6 kap. miljöbalken (1998:808) ska verksamhetsutövaren samråda innan tillståndsansökan lämnas in till prövningsmyndigheten. Eftersom verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan sker inget så kallat undersökningssamråd. För den aktuella verksamheten sker i stället ett så kallat avgränsningssamråd. Syftet med avgränsningssamrådet är dels att samråda om verksamheten dels att avgränsa den miljökonsekvensbeskrivning som ska ingå i den specifika miljöbedömningen. Inom ramen för avgränsningssamrådet kommer Skanska att samråda med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samråd kommer även ske med de övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten. Eftersom verksamhet som omfattas av bestämmelserna i Lag (1998:381) om

åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor sker genom detta utskick även samråd enligt 13 § ovan nämnda lag.

Samråd sker med ägare till fastigheter inom ca 1 km från gränsen till ansökt verksamhetsområde samt med berörda myndigheter och organisationer. Samråd sker genom utskick av samrådsunderlag alternativt med samrådsunderlag och kompletterande information på Skanskas hemsida. Samråd med allmänheten sker genom annons i lokala tidningar (Göteborgsposten och Kungälvsposten).

Skriftligt samråd sker med följande myndigheter och organisationer:

- Naturvårdsverket
- Havs- och vattenmyndigheten
- SGU
- Skogsstyrelsen
- Trafikverket
- MSB
- Bohus räddningstjänstförbund
- Försvarsmakten
- Naturskyddsföreningen i Ale
- Göteborgs ornitologiska förening
- Vattenfall
- Företaget Klädkällaren
- Nödinge Sockens hembygdsförening
- Ale fiskarna

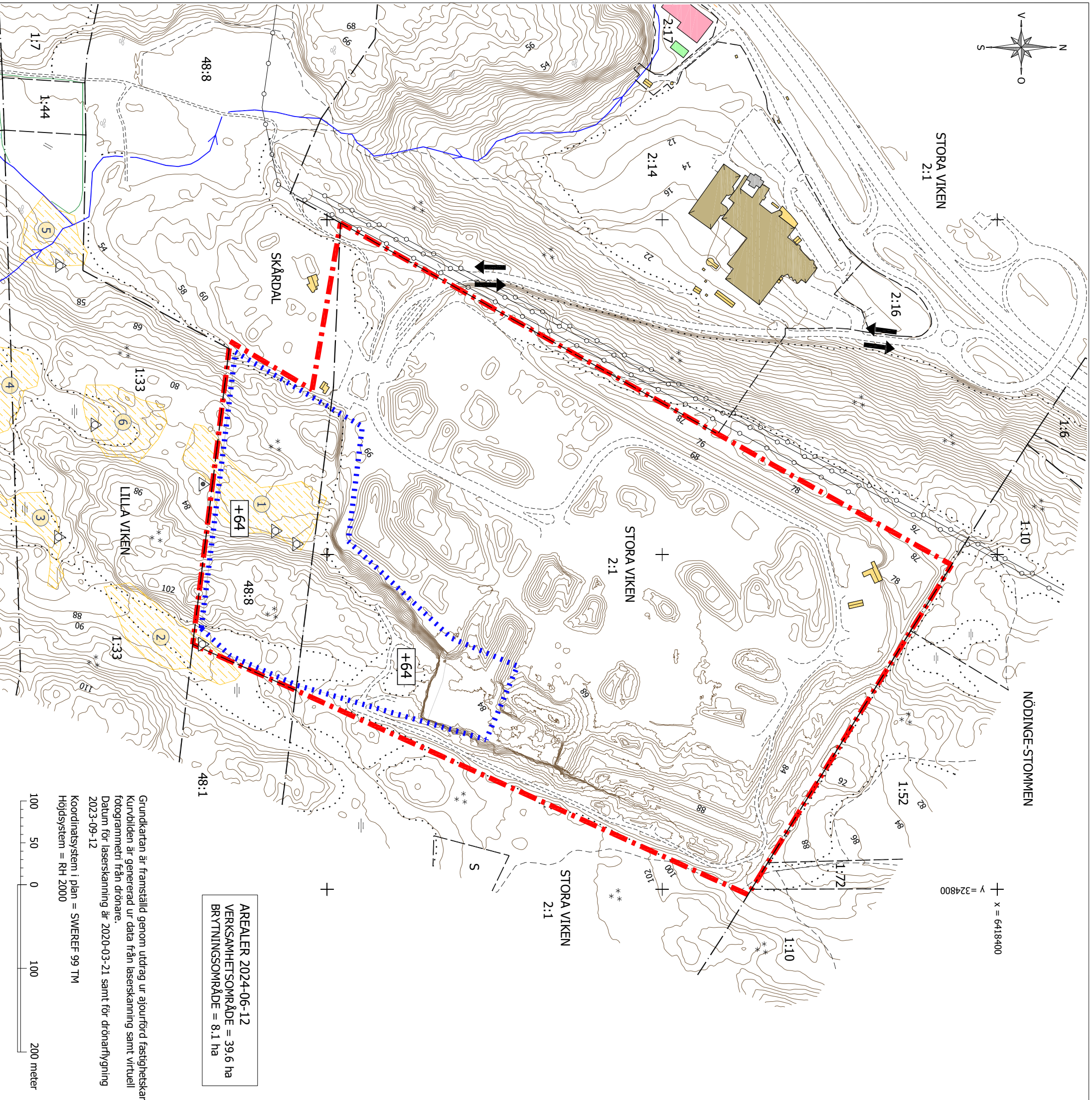
Information och synpunkter lämnas skriftligen senast den 15 november 2024 till Oskar Karlsson via e-post: oskar.karlsson@skanska.se eller Skanska Industrial Solutions AB, att: Oskar Karlsson, Kämpevägen 32, 553 02 Jönköping.

Samtliga inkomna svar och synpunkter kommer att redovisas i en samrådsredogörelse som kommer att bifogas ansökan om tillstånd.

Vänligen
Oskar Karlsson
Marknadsfunktionen
Skanska Industrial Solutions AB

Bilagor:

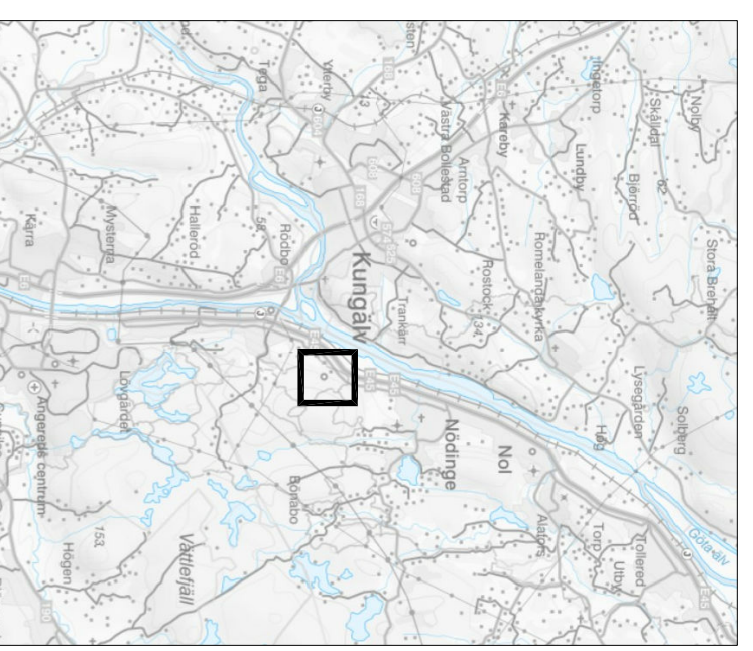
1. Samrådscharta

x = 6418400
y = 324800

AREALER 2024-06-12
VERKSAMHETSOMRÅDE = 39,6 ha
BRYTNINGSOMRÅDE = 8,1 ha

Grundkartan är framställd genom utdrag ur ajourförd fastighetskarta
Kurvbildn är genererad ur data från laserskanning samt virtuell
fotogrammetri från drönare.
Datum för laserskanning är 2020-03-21 samt för drönarflygning
2023-09-12
Koordinatsystem i plan = SWEREF 99 TM
Höjdsystem = RH 2000

- FÖRKLARINGAR**
- FASTIGHETSGRÄNS
 - TRAKTGRÄNS
 - VERKSAMHETSOMRÅDE
 - BRYTNINGSOMRÅDE
 - NIVÅKURVA
 - SANKMARK
 - SKOG
 - ÅKER
 - LÖVSKOG
 - ÄGOSLAGSGRÄNS
 - TÄKTIN/UT-FART
 - LÄGSTA BRYTNINGSDJUP
 - REVLUMMER
 - LOPPLUMMER
 - NATURVÄRDESBIOTOP

SAMRÅDSKARTA

SKANSKA
Bergtäkt inom fastigheterna STORA VIKEN
2:1 och SKÅRDAL 4:8:8
Ale kommun

Skanska Industrial Solutions	
Marknadsfunktionen	
Warfvinges väg 25	
112 74 Stockholm	
UPPDRAG NR	RITAD/KONSTR AV
-	0 KARLSSON
DATUM	ANSVARIG
2024-08-14	0 K
SKALA	NUMMER
A3-1:4 500	S1
	BET
	-

